

19 Μαρτίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Β. Α. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 462/92)

5 *Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990 (Κ.Δ.Π. 273/90) — Στο βαθμό και στην έκταση που προβλέπουν την παροχή άδειας αλιείας για σκάφη που χρησιμοποιούνται για την αλιεία ψαριού για μη κερδοσκοπικούς σκοπούς, οι Κανονισμοί αυτοί είναι έκνομοι (ultra-vires), καθ'ότι δεν ανευρίσκουν έρεισμα στον εξουσιοδοτικό — Ο Περί Αλιείας Νόμος (Κεφ. 135) — Απόφαση απόρριψης αιτήματος για παραχώρηση άδειας αλιείας σε ερασιτέχνη ψαρά καθίσταται άκυρη.*

10 *Ο αιτητής προσέβαλε την απόφαση των καθ'ων η αίτηση, με την οποία απορρίφθηκε αίτημά του για παραχώρηση σε αυτόν άδειας αλιείας για το έτος 1992. Στην επίδικη απόφαση υπήρχε μόνο η γενική αναφορά πως αυτή λήφθηκε "βάσει των γενικών κριτηρίων".*

15 *Ο αιτητής εισηγήθηκε πως στο βαθμό και έκταση που οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990 (Κ.Δ.Π. 273/90) ρυθμίζουν θέματα ερασιτεχνικής αλιείας, αυτοί αντίκειτο στον εξουσιοδοτικό περί Αλιείας Νόμο (Κεφ. 135) ο οποίος περιορίζει τις ρυθμίσεις που μπορούν να γίνουν σε σκάφη (vessels) όπως ο όρος ερμηνεύεται με το Άρθρο 2 του Νόμου.*

20 *Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:*

25 *Το πρώτο θέμα που πρέπει να διερευνηθεί είναι αν παρέχεται από το Νόμο εξουσία για την επιβολή υποχρέωσης για την εξασφάλιση άδειας για τα σκάφη που χρησιμοποιούνται για ερασιτεχνικό ψάρεμα.*

Το Άρθρο 6 του Κεφ. 135 προσδιορίζει τα θέματα που μπορεί να αποτελέσουν το αντικείμενο Κανονιστικής ρύθμισης. Παρέχεται ευρεία εξουσία για τον καθορισμό των μέσων αλιείας, των ψαριών που μπορεί να αλιευθούν, καθώς και των περιοχών και περιόδων που επιτρέπεται το ψάρεμα. Η μόνη πρόνοια του, που προβλέπει τη ρύθμιση παροχής άδειας σε σκάφη, είναι εκείνη που απαντάται στο Άρθρο 6(ε) του Νόμου και έχει ως εξής:

"Regulate the licensing of and the conditions to be observed by, vessels licensed under the provisions of this Law." 10

Μετάφραση στα Ελληνικά: "Να ρυθμίσει την παροχή άδειας και τους όρους οι οποίοι πρέπει να τηρούνται από σκάφη, εξουσιοδοτημένα βάσει των προνοιών αυτού του Νόμου." 15

Ο όρος "vessel" δεν ενέχει την ετυμολογική ή συνήθη έννοιά του αλλά εκείνη που του αποδίδεται από το Άρθρο 2 του Κεφ. 135, δηλαδή, "'vessel' includes ship, boat, lighter and craft of every kind whether navigated by steam or otherwise, but shall not include a vessel used for catching fish otherwise than for profit." 20

Μετάφραση στα Ελληνικά: "'Σκάφος', περιλαμβάνει πλοίο, λέμβο, φορηγίδες και μέσα ναυσιπλοίας κάθε είδους, άσχετα αν κινούνται με ατμό ή άλλως πως αλλά δε θα περιλαμβάνει σκάφος το οποίο χρησιμοποιείται για αλιεία ψαριού για σκοπούς άλλους από κέρδος." 25

Προκύπτει ότι η εξουσία για την έκδοση άδειας για τη λειτουργία σκάφους, περιορίζεται σ'εκείνα τα σκάφη τα οποία χρησιμοποιούνται για την αλιεία ψαριού για σκοπούς κέρδους, δηλαδή για επαγγελματικούς σκοπούς. Έπεται ότι οι Κανονισμοί στο βαθμό και έκταση που προβλέπουν την παροχή άδειας για σκάφη που χρησιμοποιούνται για την αλιεία ψαριού για μη κερδοσκοπικούς σκοπούς, δηλαδή σκάφη που χρησιμοποιούν οι ερασιτέχνες ψαράδες, δεν ανευρίσκουν έρεισμα στον εξουσιοδοτικό Νόμο. 30 35

Οι Κανονισμοί είναι έκνομοι (ultra vires). Το συμπέρασμα αυτό εκθεμελιώνει την απόφαση και την καθιστά άκυρη.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα. 40

Προσφυγή.

Προσφυγή κατά της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την

οποία απορρίφθηκε αίτημα του αιτητή για παροχή άδειας αλιείας για το 1992.

5 Σ. Παπακυριακού, για τον Αιτητή.

Γ. Στυλιανίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

- 10 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Το αντικείμενο της προσφυγής είναι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση η οποία κοινοποιήθηκε στον αιτητή με επιστολή που φέρει ημερομηνία 26/3/92 και παραλήφθηκε στις 6/4/92, όπως επιμαρτυρείται από τη σφραγίδα στο φάκελο διαβίβασης και παραλαβής της. Με την επίδικη απόφαση απορρίφθηκε το αίτημα του προσφεύγοντος για την παροχή άδειας αλιείας για το 1992.

- 20 Η προσφυγή καταχωρήθηκε στις 18/6/92, δηλαδή μέσα στα χρονικά πλαίσια που ορίζει επιτακτικά το Άρθρο 146.3 του Συντάγματος για την άσκηση προσφυγής κατά εκτελεστής απόφασης της Διοίκησης. Συνεπώς η ένσταση η οποία διατυπώθηκε στην αγόρευση του δικηγόρου των καθ' ων η αίτηση ότι η προσφυγή ασκήθηκε εκπρόθεσμα, κρίνεται ανεδαφική.

- 25 Στη γνωστοποίηση της απόφασης δεν αποκαλύπτεται το αιτιολογικό της απόφασης, εκτός από τη γενική αναφορά ότι η απόφαση λήφθηκε "βάσει των σχετικών κριτηρίων". Ούτε ο φάκελος της απόφασης είναι διαφωτιστικός για τους λόγους που τη στοιχειοθετούν. Συνάγεται όμως από τα κριτήρια που τέθηκαν από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Αλιείας στις 29/3/91 και τα οποία, όπως είναι παραδεκτό, περιέχουν και τα κριτήρια βάσει των οποίων απορρίφθηκε το αίτημα του προσφεύγοντος, ότι -

- 35 (α) Ενόψει της σοβαρής μείωσης των αλιευτικών πόρων οι παρεχόμενες άδειες αλιείας περιορίζονται σε 500 το χρόνο,

(β) άδειες αλιείας παρέχονται κατά προτεραιότητα στους επαγγελματίες αλιείς και

- 40 (γ) αποκλείεται σειρά ατόμων με αναφορά στα επαγγέλματά τους, μεταξύ των οποίων και οι δικηγόροι.

Όπως αναφέρεται στην προσφυγή του, ο αιτητής είναι εγγεγραμμένος και ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου από το 1951.

Από τότε άρχισε να ασχολείται με την αλιεία ερασιτεχνικά.

Διαφαίνεται από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου ότι στην απόρριψη του αιτήματος επενέργησε και το γεγονός ότι δεν είχε εκδοθεί στον αιτητή άδεια αλιείας για το 1991. Σημειωτέον, είχε παραχωρηθεί σ' αυτόν άδεια αλιείας για το 1990. Από το διοικητικό φάκελο προκύπτει ότι το αίτημα του προσφεύγοντος για παροχή άδεια αλιείας για το 1991 απορρίφθηκε το 1992 και γνωστοποιήθηκε σ' αυτόν συγχρόνως με την απόρριψη του αιτήματός του για το 1992. Επομένως ο αιτητής δε μπορεί εύλογα να κατηγορηθεί για έλλειψη ενδιαφέροντος να εξασφαλίσει άδεια για το 1991.

Τα κριτήρια για την παροχή άδειας αλιείας διαμορφώθηκαν στα πλαίσια των εξουσιών που παρέχονται από τους περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990 (Κ.Δ.Π. 273/90) που εκδόθηκαν βάσει του Άρθρου 6 του περί Αλιείας Νόμος - ΚΕΦ. 135 (όπως τροποποιήθηκε από σειρά μεταγενέστερων νομοθετημάτων).

Ο αιτητής εισηγήθηκε ότι στο βαθμό και έκταση που οι Κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα ερασιτεχνικής αλιείας, αυτοί αντίκεινται προς τον εξουσιοδοτικό νόμο ο οποίος περιορίζει τις ρυθμίσεις οι οποίες μπορεί να γίνουν σε σκάφη (vessels) που περιλαμβάνονται στον ορισμό του όρου που παρέχεται από το Άρθρο 2 του ΚΕΦ. 135. Διαξενκτικά, εισηγήθηκε ότι αν κριθεί ότι οι Κανονιστικές Διατάξεις ευρίσκουν έρεισμα στον εξουσιοδοτικό νόμο, τότε τα κριτήρια τα οποία τέθηκαν για καθοδήγηση των αρχών στην άσκηση των εξουσιών τους, αντίκεινται προς την αρχή της ισότητας που καθιερώνεται από το Άρθρο 28 του Συντάγματος και, επομένως, παρείχαν ακροσφαλή βάση για την άσκηση της εξουσίας η οποία αποδίδεται σ' αυτές. Ο δικηγόρος των καθ' ύλην η αίτηση υπεστήριξε ότι οι Κανονισμοί εκδόθηκαν στα πλαίσια του εξουσιοδοτικού νόμου, ενώ τα κριτήρια τα οποία τέθηκαν ευρίσκονται μέσα στο πνεύμα του νόμου και των κανονισμών και αποβλέπουν στην καθιέρωση διοικητικής πρακτικής γενικού περιεχομένου.

Το πρώτο θέμα που πρέπει να διερευνηθεί είναι αν παρέχεται από το νόμο εξουσία για την επιβολή υποχρέωσης για την εξασφάλιση άδειας για τα σκάφη που χρησιμοποιούνται για ερασιτεχνικό ψάρεμα. Το Άρθρο 6 του ΚΕΦ. 135 προσδιορίζει τα θέματα που μπορεί να αποτελέσουν το αντικείμενο Κανονιστικής ρύθμισης. Παρέχεται ευρεία εξουσία για τον καθορισμό των μέσων αλιείας, των ψαριών που μπορεί να αλιευθούν, καθώς και

των περιοχών και περιόδων που επιτρέπεται το ψάρεμα. Η μόνη πρόνοιά του, που προβλέπει τη ρύθμιση παροχής άδειας σε σκάφη, είναι εκείνη που απαντάται στο Άρθρο 6(ε) του νόμου και έχει ως εξής :

5

"Regulate the licensing of and the conditions to be observed by, vessels licensed under the provisions of this Law."

10

Μετάφραση στα Ελληνικά: "Να ρυθμίσει την παροχή άδειας και τους όρους οι οποίοι πρέπει να τηρούνται από σκάφη, εξουσιοδοτημένα βάσει των προνοιών αυτού του Νόμου."

15

Ο όρος "vessel" δεν ενέχει την ετυμολογική ή συνήθη έννοιά του αλλά εκείνη που του αποδίδεται από το Άρθρο 2 του ΚΕΦ. 135, δηλαδή,

20

"'vessel' includes ship, boat, lighter and craft of every kind whether navigated by steam or otherwise, but shall not include a vessel used for catching fish otherwise than for profit."

25

Μετάφραση στα Ελληνικά: "'Σκάφος' περιλαμβάνει πλοίο, λέμβο, φορηγίδες και μέσα ναυσιπλοΐας κάθε είδους, άσχετα αν κινούνται με ατμό ή άλλως πως αλλά δε θα περιλαμβάνει σκάφος το οποίο χρησιμοποιείται για αλιεία ψαριού για σκοπούς άλλους από κέρδος."

30

Προκύπτει ότι η εξουσία για την έκδοση άδειας για τη λειτουργία σκάφους περιορίζεται σ' εκείνα τα σκάφη τα οποία χρησιμοποιούνται για την αλιεία ψαριού για σκοπούς κέρδους, δηλαδή για επαγγελματικούς σκοπούς. Έπεται ότι οι Κανονισμοί στο βαθμό και έκταση που προβλέπουν την παροχή άδειας για σκάφη που χρησιμοποιούνται για την αλιεία ψαριού για μη κερδοσκοπικούς σκοπούς, δηλαδή σκάφη που χρησιμοποιούν οι ερασιτέχνες ψαράδες, δεν ανευρίσκουν έρεισμα στον εξουσιοδοτικό νόμο.

35

Καταλήγω ότι οι Κανονισμοί είναι έκνομοι (*ultra-vires*). Το συμπέρασμα αυτό εκθεμελιώνει την απόφαση και την καθιστά άκυρη.

40

Τα πιο πάνω συμπεράσματα καθιστούν μη αναγκαία τη διερεύνηση οποιουδήποτε άλλου από τα εγεργθέντα θέματα. Δε μπορεί όμως να αφήσω απαρατήρητη την απουσία των ελάχιστων απαραίτητων στοιχείων για τη δικαστική αναθεώρηση της επίδι-

κης διοικητικής απόφασης που συνιστά πρόσθετο αυτοτελή λόγο για την ακύρωσή της.

Ενόψει των ανωτέρω, η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στην ολότητά της, βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος.

5

Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς διαταγή για έξοδα.

10